

MEMO

Aan : Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Van : GroentenFruit Huis

Datum : 6 december 2021

Betreft : Reactie GroentenFruit Huis op consultatie regeling SUP single use plastics

---

Inleiding:

Als GroentenFruit Huis staan wij voor de belangen van onze leden die actief zijn in de afzet van groenten en fruit en zijn wij een bron van kennis en inspiratie. De Nederlandse groente- en fruitsector zorgt voor de beschikbaarheid van gezonde en duurzame voeding en zet zich actief in voor verdere verduurzaming, waaronder verduurzaming van verpakkingen.

Op het gebied van verpakkingen zijn er diverse trends en ontwikkelingen. Onder andere consumentenbehoeftes hebben invloed op de sector, haar producten en de te gebruiken verpakking. Met de groei van het convenience segment, nieuwe afzetkanalen zoals on-the-go-consumptie en de maatschappelijke weerstand tegen het gebruik van plastic verpakkingsmaterialen staat de sector continu voor nieuwe uitdagingen. De Europese richtlijn voor Single Use Plastics (SUP Directive (EU) 2019/904) en de invulling in Nederland hiervan middels een ministeriële regeling (die nu voorligt ter consultatie), zijn daarbij begrijpelijke ontwikkelingen.

Het doel om de impact van plastic op het milieu te verminderen, kunnen wij als GroentenFruit Huis onderschrijven. Echter is het wel belangrijk om rekening te houden met de situaties waarbij de functie van de verpakking bijdraagt aan belangrijke maatschappelijke onderwerpen als voedselveiligheid, voorkomen voedselverspilling en het stimuleren van voldoende consumptie groenten en fruit (gezonde voeding).

De groente- en fruitsector maakt gebruik van verschillende verpakkingen voor diverse doeleinden. Naast een aantrekkelijke presentatie zorgt de verpakking ervoor dat de producten langer houdbaar blijven, lekker blijven smaken en gemakkelijk mee te nemen zijn. Maar daarnaast hebben verpakkingen in veel gevallen ook een rol in hygiëne en voedselveiligheid.

Als groenten en fruitsector hebben we in 2019 voor de tweede keer een branche verduurzamingsplan opgesteld. Het uitgangspunt in het [Brancheplan Duurzaam Verpakken 2019 – 2022](#) is dat de Nederlandse groente- en fruitsector haar alleen producten verpakt als dit een noodzakelijke bijdrage levert aan voedselveiligheid, houdbaarheid, bescherming, kwaliteit, handling of traceerbaarheid van het product. Wanneer groenten en fruit verpakt worden, wordt gezocht naar een product-verpakkingscombinatie met minimale milieu-impact, zoals door toepassing van de principes van de circulaire economie.

Binnen dit plan zijn diverse doelen opgesteld om de sector verder te verduurzamen op gebied van verpakkingen.

MEMO

Aandachtspunten ontwerp ministeriële regeling SUP (Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik)

Na het bestuderen van de ontwerp ministeriële regeling SUP (Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik) zijn de volgende vragen en aandachtspunten naar voren gekomen.

1. Gebrek aan nauwkeurige meetresultaten m.b.t. samenstelling zwerfafval

Op dit moment zijn er geen nauwkeurige meetresultaten beschikbaar over de samenstelling van zwerfafval in Nederland, en wat bijvoorbeeld het aandeel van kunststof groente- en fruitverpakkingen hierin is. Het lijkt logischer om eerst nauwkeurig te meten welke SUP-verpakkingen in het zwerfafval aangetroffen worden, zodat een beeld wordt verkregen welke verpakkingen hier het hoofdbestanddeel in vormen. Daarna zou pas de ministeriële regeling ingevuld moeten worden met definities van de verpakkingen die onder de regeling moeten vallen. De focus zou hierbij moeten liggen op de SUP-verpakkingen die veel in het zwerfafval gevonden worden. In de praktijk worden voedselcontainers met daarin bijvoorbeeld maaltijdsalades, maar ook bekers met snacktomaatjes of bessen veelal in de supermarkt gekocht, en daarna thuis opgegeten. De verpakkingen van deze producten zullen uiteindelijk via het huishoudelijk afval ingezameld worden.

2. Prijsverhoging groenten/fruitverpakkingen conflicteert met bevorderen gezonde voeding

De ontwerp ministeriële regeling heeft o.a. betrekking op kunststof voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik. Als definitie wordt hierbij genoemd " voedselverpakkingen voor eenmalig gebruik zijnde containers zoals dozen, met of zonder deksel, voor voedingsmiddelen. Hierbij gaat het specifiek om voedselverpakkingen die bestemd zijn voor onmiddellijke consumptie, ter plaatse of om mee te nemen, typisch vanuit de container worden geconsumeerd en gereed zijn voor consumptie zonder verdere bereiding zoals bakken, koken of verwarmen". Het maakt hierbij niet uit waar de verpakking is gekocht (bijv. onderweg bij een tankstation, of in een supermarkt).

Bovenstaande definitie laat ruimte voor verschillende interpretaties. Je zou kunnen concluderen dat alle kunststof verpakkingen van groente en fruit (behalve zakjes/wikkels) eronder vallen, indien de inhoud rauw geconsumeerd kan worden. Dit betekent dat een aanzienlijk deel van de groenten en fruit die in de supermarkt verkocht worden, te maken krijgen met een prijsverhoging in de vorm van extra bedrag op de kunststof verpakking. We hebben het hier over een enorme impact: Het gaat jaarlijks om naar schatting ca. 60 miljoen bakken van maaltijdsalades, en een veelvoud hiervan aan kunststof bakjes voor snackgroenten en zachtfruit. Dit staat haaks op de doelen die de Rijksoverheid heeft gesteld om plantaardiger eetpatronen te stimuleren. Tijdens de coronapandemie in de afgelopen anderhalf jaar is het belang van een gezonde leefwijze nog eens ondubbelzinnig aangetoond. Een gezond voedingspatroon met voldoende groente en fruit vormt hier een belangrijk onderdeel in. Verder willen wij u er op attenderen dat bij "bereiding" in deze voorgenomen regeling alleen voorbeelden van verhitting en/of verwarming worden gegeven. Echter, sommige producten in de groente- en fruitsector zitten niet in een direct consumeerbare vorm in de verpakking. Hierbij betreft het "bereidingen" als; mengen, snijden, schillen, pellen en (salade) samenstellen. Niemand zal immers gesneden ijsbergsla direct on-the-go uit een portieverpakking nuttigen, maar thuis gebruiken om een

MEMO

maaltijd mee samen te stellen.

3. Geen alternatief voor sommige producten

Voor sommige producten (bijvoorbeeld een maaltijdsalade) is een eenmalige kunststof verpakking de beste oplossing. Alternatieven als een meermalige verpakking, of het meenemen van een eigen verpakking door de consument zijn hierbij niet haalbaar of wenselijk vanuit hygiëne/voedselveiligheidsredenen of logistieke redenen. Tegelijkertijd nemen de producenten van deze producten nu al hun verantwoordelijkheid om deze verpakkingen te verduurzamen waar mogelijk. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het toepassen van steeds dunnere/lichtere verpakkingen, en het zoveel mogelijk gebruiken van gerecyclede grondstof (rPET) in hun verpakkingen. Een extra heffing die consumenten moeten betalen bij aanschaf van deze producten is een drempel voor het bevorderen van een gezonder voedingspatroon (zie bij 2.), en doet geen recht aan de inspanningen die de producenten nu al doen m.b.t. het verduurzamen van hun verpakkingen. Daarnaast leidt zo'n heffing tot een ongewenste stapeling van kosten: voor één verpakking moet dan 3 keer betaald worden (via de afvalbeheersbijdrage, via de Uitgebreide Producentverantwoordelijkheid, en via de heffing die de consument betaalt bij aanschaf).

We willen u vragen om bovenstaande punten mee te wegen bij het vaststellen van de definitieve ministeriele regeling. We vragen hierbij vooral aandacht voor de proportionaliteit van de maatregelen, d.w.z. het mogelijke effect van op de consumptie van groenten en fruit in relatie tot de omvang van het probleem (de aanwezigheid van groenten/fruitverpakkingen in zwerfafval).

Verder horen we graag van u of er een impactanalyse is uitgevoerd van de gevolgen van de voorgenomen maatregelen op:

- de consumptie van gezonde producten als groenten en fruit;
- de mogelijke extra voedselverspilling en het effect hiervan op duurzaamheidsindicatoren;
- belangrijke zaken als hygiëne en voedselveiligheid van de verpakte producten.